

Lymfoedeem

Wat is...

In de huid zijn zeer kleine lymfevaatjes aanwezig. Dit zijn kleine vaatjes die tussen de weefsels vocht en eiwitten afvoeren naar de lymfeklieren. Wanneer deze vaatjes vocht en eiwitten onvoldoende afvoeren ontstaat lymfoedeem. Lymfoedeem ontstaat dus wanneer onvoldoende lymfevaatjes aanwezig zijn of de vaatjes overbelast worden.

Symptomen

Lymfoedeem en pijn

Meestal is lymfoedeem pijnloos. Soms is sprake van een zeurend gevoel. Slechts zelden ontstaat pijn. Meestal is de pijn dan nog het gevolg van een foutieve houding of verstoring van de beweeglijkheid van gewrichten, tengevolge van het oedeem.

Huidafwijkingen

Een aantal huidafwijkingen is direct het gevolg van lymfoedeem. Wanneer jarenlang een omvangrijk lymfoedeem aanwezig is, wordt de huid steeds harder (fibrose). De huid wordt steeds grover van aspect. In uitzonderlijke gevallen ontstaat uiteindelijk het beeld van elephantiasis (olifantenhuid).

Door overmatige stuwning van vocht in de huid kan een sinaasappelaspect (peau d'orange) ontstaan. Hierbij kunnen kleine vochtblaasjes ontstaan, die gemakkelijk stuk gaan en vocht lekken. In zeer zeldzame gevallen kan bij omvangrijk lymfoedeem dat langdurig (meer dan 10 jaar) aanwezig is kanker ontstaan. Er ontstaan rode vlekjes en knobbeltjes. Bij weefselonderzoek in het laboratorium kan de ziekte vastgesteld worden.

Een aantal huidproblemen zijn niet het gevolg van lymfoedeem, maar kunnen wel tot problemen aanleiding geven. Bij lymfoedeem is er een verhoogd risico op een agressief verloop van een infectie met een schimmel, bacterie of virus.

Ook wondroos ontstaat sneller bij lymfoedeem. De huid moet daarom regelmatig geïnspecteerd worden. Wondjes, hoe klein ook, moeten behandeld worden met jodiumzalf. Bij verdenking op een infectie moet tijdig een behandeling ingesteld worden. Ga daarvoor zo spoedig mogelijk naar uw huisarts.

Oorzaken

Door een aangeboren afwijking zijn er soms te weinig lymfevaatjes. Ook is het mogelijk dat in de loop van het leven lymfevaatjes door ongevallen, operaties of infecties beschadigd zijn geraakt. Normale lymfevaatjes kunnen overbelast worden.

Wanneer door spataderen of andere oorzaken zeer veel vocht in de benen achterblijft, moeten buitengewoon grote hoeveelheden vocht en eiwitten via de lymfevaatjes afgevoerd worden. Wanneer dit de mogelijkheden van deze vaatjes te boven gaat, blijven vocht en eiwitten in de weefsels achter. Hierdoor ontstaat uiteindelijk lymfoedeem.